

Kommenttipuheenvuoro: SORA kokemuksia, oppeja ja vinkkejä alueeltamme

KOSKE Rakenteellisen sosiaalityön foorumi

27.3.2024

Anne Saarijärvi, kehittämispäällikkö SONet BOTNIA

SORA –toimintamallista päätettyä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella:

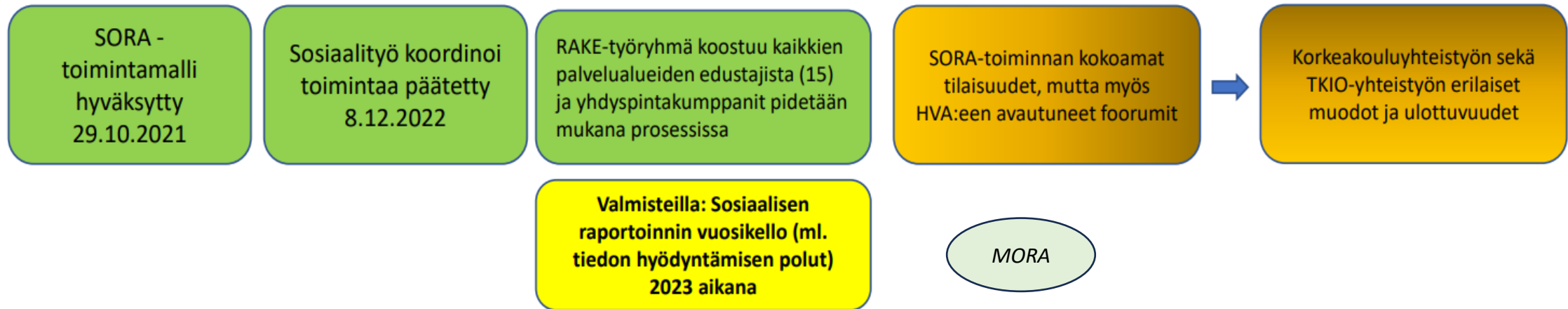
- **Lähtökohtia:**

- **EP:n sote rakenneuudistushankkeessa 2020-2021 (sote-tietojohdaminen)** osaksi sote-raportointia kehitettiin ammattilaisten kokemustiedon keruun systemaattinen SORA-toimintamalli, joka sote-hankkeiden strategisessa ohjausryhmässä on aiemmin jo hyväksytty jatkokehittäväksi, käyttöön otettavaksi ja implementoitavaksi työvälineeksi hyvinvointialueella 2023.
- **Tulevaisuuden sotekeskus** -kehittämistyön osana SORA:sta 2022 on päätetty, että toimintaa koordinoi EP:llä sosiaalityö/sosiaalihuolto kumppaneita mukaan kutsuen. -> Kehittäminen jatkuu **RRP:n osana 2024 lähtien**

- SORAn merkitys paitsi sosiaalityölle, myös koko HVA:en tietotuotantoon ja -johtamiseen sekä kehittämiseen:

"SORA on myös laaja kuva siitä, mitä ilmiöitä nousee ja millaisia palveluja tarvitaan, vaikka esim. terveydenhuollolla on omat tulokulmansa ja ilmiönsä."

- Toimintamallin organisointi EP:llä on jo askeltumassa konkreettisestikin HVA:een rakenteeseen - steppejä:

- Ei siis vielä kaikilta osin konkreettista , mutta ollaan jo matkalla...

Sosiaalisesta raportoinnista moniääniseen raportointiin: MISTÄ ON KYSE?

- Sosiaalinen raportointi on keskeinen rakenteellisen sosiaalityön menetelmä, jonka tarkoituksena on tuottaa asiakastyössä kertyvää tietoa palvelujen suunnitteluun ja päätöksentekoon
- Yhteisöihin ja yhteiskuntaan liittyvät positiiviset ja negatiiviset ilmiöt ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, ennalta ehkäisyyn ja rakenteellisen sosiaalityön materiaalia. Tämän tiedon dokumentoinnin hyödyntäminen on kehittämistyön tavoitteena
- Kyse asiakastyössä kertyvän ”kirjaamattoman” kokemustiedon dokumentoinnista, raportoinnista ja näkyväksi tekemisestä
- Ammattilaisten kokemustiedon kerääminen ja raportointi auttavat eri toimijoita löytämään uudentyyppistä tiedontuotannon ja tiedon hyödyntämisen kumppanuutta tulevaisuudessa sote-keskuksissa ja yhdyspinnoilla.

- SORA ei ole sama kuin huoli-ilmoitus!
- SORA ei tässä tarkoita lainsäädäntöä, joka liittyy keinoihin ja ratkaisuihin puuttua ”opiskeluun soveltumattomuuteen”

KENEN TIETO ON TÄRKEÄÄ?
KEIDEN KAIKKIEN TIETO ON
TÄRKEÄÄ?

Pelkät tilastot
ja numerot
eivät riitä...

Sosiaalihuoltolaki
7§

Terveydenhuoltolaki
11-12§

Laki sosiaali- ja
terveydenhuollon
järjestämisestä 6-7§

Kuntalaki

...rinnalle
tarvitaan
laadullista
kokemustietoa

Asiakastyön yhteydessä kertyvän ammattilaisten kokemustiedon tuottaminen on kaikkien työntekijöiden vastuulla

Luo rakenteita tiedon tuottamiselle ja toimenpide-ehdotusten tekemiselle

Hyödyttää jatkossa esim. hyvinvointikertomus- ja strategiatyötä

SORA-toimintamallilla turvataan tiedonkulku ruohonjuuritasolta päätöksentekoon

Nostaa esiin ajankohtaisia ilmiöitä, palvelujärjestelmää koskevia epäkohtia tai palvelujen puutteita, mutta myös positiivisia asioita

Raportointi täydentää indikaattori- ja tilastotietoa osana tiedolla johtamista

Ammattilaisen kokemustiedon pohjalta voi löytyä uusia innovatiivisia keinoja parantaa hyvinvointia eri elämän osa-alueilla kuntalaisten elinympäristöissä

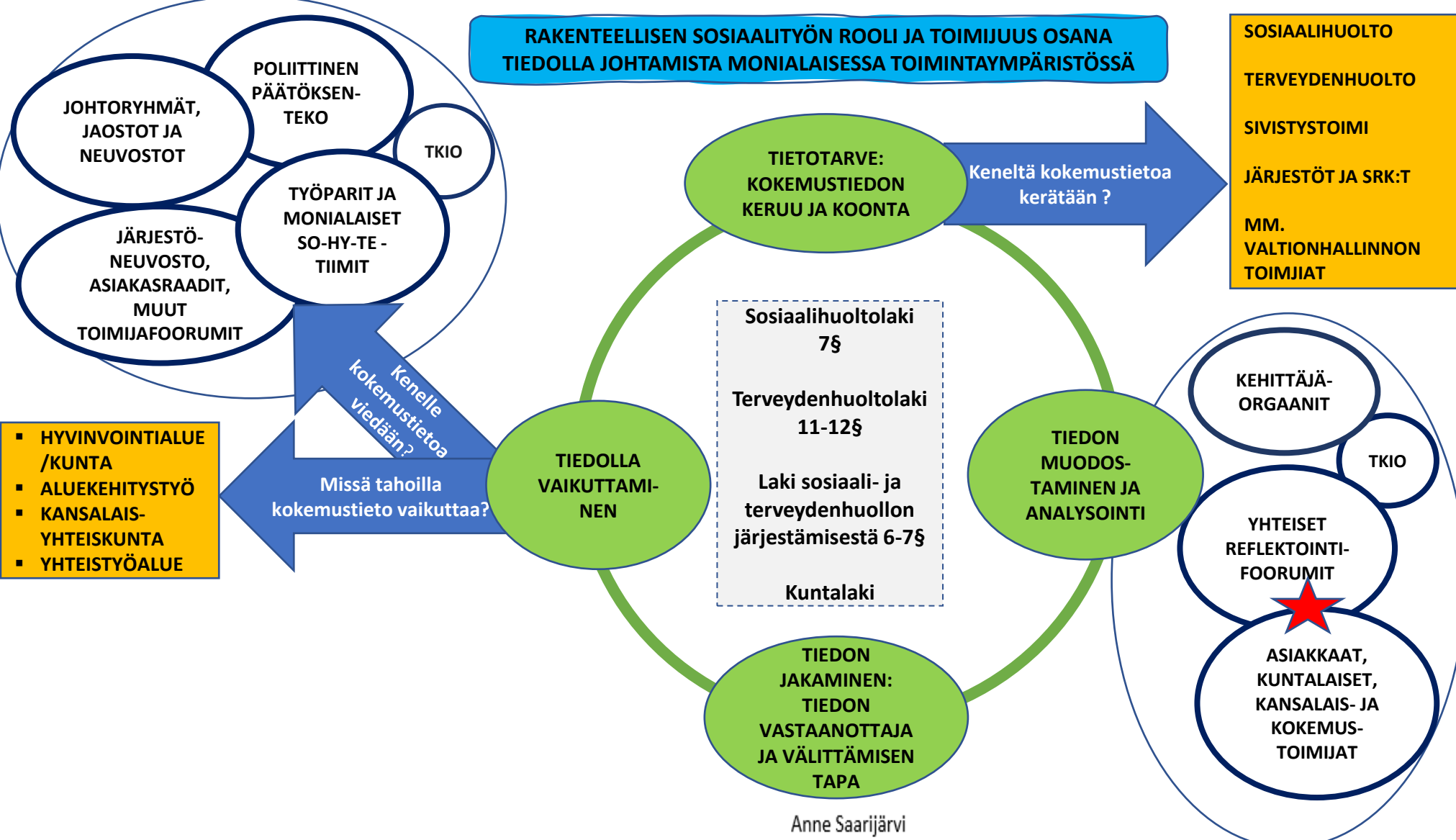
MONITOIMIJAINEN NÄKÖKULMA RAKENTEELLISESSA TYÖSSÄ: MONIKANAVAINEN SOSIAALISEN RAPORTOINNIN SORA- TOIMINTAMALLI ETELÄ-POHJANMAA

RAKENTEELLISEN SOSIAALITYÖN ROOLI JA TOIMIJUUS OSANA
TIEDOLLA JOHTAMISTA MONIALAISISSA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

SOSIAALIHUOLTO
TERVEYDENHUOLTO
SIVISTYSTOIMI
JÄRJESTÖT JA SRK:T
MM.
VALTIONHALLINNON TOIMIJIAT

AMMATTILAISTEN
KOKEMUSTIEDON TUOTANNON
JA HYÖDYNTÄMISEN PROSESSI

- 1) Tiedonkeruun toteutus, koodaus, luokittelu ja analysointi, alue-/kuntakohtainen raportointi
- 2) Kehittämiskohde
- 3) Raportoidut juurisyyt
- 4) Ehdotetut/ tarvittavat toimenpiteet ja kehittämissuhteet
- 5) Toimijat, yhteistyökumppanuudet, vastuutaho(t)
- 6) Aikataulu
- 7) Mittarit/indikaattorit
- 8) Seuranta ja arviointi "tsekkauspiste"

Anne Saarijärvi

Mitä tietoa raportointi on tuottanut alueelta?
Mistä SORA -tietoa on saatavilla?
Miten tuloksia on lähdetty alueella hyödyntämään?

SORA -toimintaa aikajanalla 2022-2024

Laaja tiedonkeruu myös yhdyspinta toimijoille lokakuu /2022

- sosiaalihuollon kaikki palvelutehtävät
- terveyssoseaalityö
- sosiaaliasiamies , potilasasiamies
- perusterveydenhuolto, terveydenhoitajat, kiirevastaanottojen hoitajat
- ensihoito
- Eskoon monialainen tiimi
- sosiaali- ja kriisipäivystys
- koulukuraattorit ja psykologit
- perhekeskukset
- ohjaamot
- nuorten työpajat
- Ankkuri -tiimi
- MARAK -työryhmä
- TYKE-tiimit
- talous- ja velkaneuvonta
- sovittelu
- Rikosseuraamusvirasto
- kuntien HYTE-toimijat
- maahanmuuttajakoordinaattorit
- järjestöt
- Seurakunnat

Sosiaalihuollon ammattihenkilöstön SORA 3/2024 N= 54 (2022 N= 114, 2021 N = 62/ N= 24)

Raportointien luokittelu ja analysointi marras-joulukuu/2022

EP:n sote -hankkeiden strategisen ohjausryhmän linjaus 12/2021 hyväksytty toimintamalliksi EP:n HVA:elle 8.12.2022: toiminnan koordinoituvastuu sosiaalityölle

Tiedonkeruu 3/2024: raportoi jina sosiaalihuollon ammattihenkilöt, mutta tulkinta ja reflektointitoiminta yhä mukana -analysointiprosessi käynnistymässä (SB ja RRP)

Tulkinta- ja reflektointitilaisuudet huhti-kesäkuu 2023 "Kolme kysymystä"

- Nuorisovaltuusto
- Asiakasraati (päihde- ja mielenterveys)
- Vanhusneuvosto

OSALLISUUS

SORA "täsmäinfot" johtoryhmille, muille työryhmille ja verkostoille, klubitoimijoille mm.

- EPT- verkosto
- vammaissosiaalityön klubi
- aikuissosiaalityön klubi jo aiemmin
- perhekeskuskoordinaattorit (osin)

HYTE

Tulkintatilaisuudet- ja "täsmäinfot" sekä tulosesittelyt (ml. kehitysehdotukset) syksyllä 2023 EPAT, kokemusasiantuntijat, EP:n HVA:een henkilöstö -ja kehittämislautakunta, Yhdyspintatyö -jaHYTE-lautakunta-...> HVA aluevaltuuston terveiset

EP:n hyvinvointialueen linjaava RAKE-työryhmä

- Aloittanut 9/2023-> viimeisiä linjauksia toimintamalliin 4/2024

-> Koottavana alatyöryhmät mm. osaamisen tukemiseen Foorumeita:

- RaKe-keskiviikot 2023 (5X)
- muita työpajoja, koulutusta
- Mahdollisesti jatkossa aluevaltuuston aamukoulut?

Ajatuksia ja oppeja:

- Eri toimialat ylittävä raportointitieto & yhdyspintatoimijoiden merkitys
  - Tiedottaminen, sosiaalityö, erityisesti rakenteellinen sosiaalityö tutuksi!
- Reflektointi ja yhteinen tulkinta prosessin eri vaiheissa (vrt. BIKVA-arviointi)
- EP:llä jo vertailtavaa tietoa vuodesta 2021 lähtien
- Osaamiskeskusten rooli & resurssit /Hyvinvointialueiden tarpeet, odotukset ja näkemykset
  - Sosiaalisen raportoinnin toteutuksessa
  - Rakenteellisen sosiaalityön osaamisen kehittämisessä
  - tiedon omistajuus?
- Analysoinnin, luokittelun ja raportoinnin tavat EP:llä
  - elinkaarimalli+ palvelujärjestelmä, muokattavat PP-raportit
- Tiedon keruun "sujuvoittaminen" ja hyödyntämisen tavat /työkalut
  - korkeakouluyhteistyön merkitys & HVA:een tiedonhyödyntämisen "erisyklisyys"

